

FREEK VIELEN

DRACULA

*het verhaal speelt zich af
in die vijf minuten voor iemand wakker wordt
uit een slechte slaap
wat hij ziet en hoort in zijn droom
hoeft niet waar te zijn
maar is desondanks pijnlijke realiteit*

het hoofd van een man
een oude mop
komt een man bij de dokter
hij zegt
dokter, ik ben zo moe
ik slaap slecht
ik heb geen zin in eten
geen zin in seks
ik voel me alleen
in deze te grote wereld
ik ben bang om te gaan slapen
en als ik slaap
verkwikt de slaap me niet

ik hoor het al
zegt de dokter
de behandeling is vrij simpel
het Russisch Staatscircus is in de stad
en met hen
de grote clown Pagliacci
ga vanavond naar hem toe
Pagliacci is de beste clown die u ooit zult zien
geniet van de show
ik kan u verzekeren

dat aan het eind van de avond
u zich veel beter zult voelen
iedereen voelt zich beter
als ze Pagliacci hebben gezien

de man barst in huilen uit
en zegt
maar dokter
ik ben Pagliacci

een oude mop
die in de overlevering
vaak hier eindigt
maar in oorspronkelijke vorm doorgaat

de dokter schudt de droeve clown zijn hand
voelt zelf de droefheid opkomen
schrijft dan maar
homeopathische slaaptabletten voor
op basis van knoflook
en ze nemen afscheid

de dokter schenkt zichzelf een graanjenever in
er wordt op de deur geklopt
zijn assistente
een jonge vrouw met zwart krullend haar
laat zijn volgende patiënt binnen

een jongeman van eind twintig

hij zegt

dokter, ik snap het niet

ik heb een fantastische baan

ik barst van de vrienden

ik leid het leven van mijn dromen

maar...

misschien is het wel daarom

misschien is het wel

omdat ik overdag mijn dromen leef

dat ik 's nachts niet meer kan slapen

ik ben vaak bang om te gaan slapen

en als ik slaap

verkwikt de slaap me niet

ik ben zo bang

zegt hij

ik ben zo moe

zegt hij

ook hij krijgt de slaaptabletten

op knoflookbasis

de dokter schenkt zichzelf een graanjenever in

zijn volgende patiënt

is een jonge vrouw

een mooie jonge vrouw
met hemelse benen
de mooiste van Europa
de Balkan inbegrepen

de dokter kent haar al
van toen ze drie was
spierziekte
ongeneeslijk
niks aan te doen
om de drie maanden komt ze langs
en om de drie maanden weet de dokter
dat hij er niks aan kan doen
ze zal de dertig niet halen

als ze weg is
is het halfzes
en drinkt de dokter zijn derde

de show van Pagliacci begint om acht uur
hij besluit er heen te gaan
misschien dat hij na afloop
met Pagliacci iets kan gaan drinken
hem kan opvrolijken
samen dronken worden
als mannen onder elkaar
het leven aanvechten

hij neemt de trein
naar de andere kant van de stad
waar het Russisch Staatscircus
haar tenten heeft opgeslagen

de trein zit vol forenzen
die daar elke dag zitten
en die elk voor zich
een manier hebben gevonden
om zich te kleden
tegen de kou van februari
en de blikken van elkaar

het circus is ver weg
en de trein loopt langzaam leeg
alleen twee banken verderop
zit nog een jong koppel
van nog geen twintig jaar
ze lezen samen de gratis krant

dat wil zeggen
zij leest artikelen voor
waar hij dan
afhankelijk van het artikel
instemmend of afkeurend bij knikt

ze zegt
moet je horen

vandaag is bekend geworden
dat er naar schatting
minstens
20.000 vluchtelingen
op de bodem van de Middellandse Zee liggen
allemaal hebben ze getracht
Europa te bereiken
vaak in overvolle en veel te gammele bootjes
gemiddeld sterft er tijdens zo'n overtocht
een derde van de opzittende
die meestal ter plekke
overboord worden gegooid
soms ook zinkt zo een boot in zijn geheel
zoals recent nog bij Lampedussa
waar alle 350 mensen
die zich op het 25 meter grote bootje
hadden gepropt
verdronken
toen de boot water begon te maken

20.000 dode mensen
op de bodem van de Middellandse Zee

het meisje kijkt op van de krant
en zegt
ieeuw
ik heb daar deze zomer nog in gezwommen

meer droevig dan dronken
komt hij aan bij het circus
acrobaten
jongleurs
trapeze-artiesten
paardenmenners
dompteurs
allemaal zijn ze op dreef
maar hoogtepunt van de show is Pagliacci
onnavolgbaar struikelt
rent en vliegt hij door de piste
de zaal ontploft bijna van geluk

alleen de dokter kan niet lachen
hij kijkt
naar de eenzame man op het toneel
vangt zijn droeve ogen
en voelt
dat hij te midden van de uitzinnige menigte
tenminste één gelijke
één zielsverwant heeft

na afloop van de show
loopt de dokter naar achteren
zich verheugend op het weerzien

hij vindt er

een uitzinnig blij
en stuiterende Pagliacci
dokter, u bent gekomen!
wat fantastisch
ging het niet geweldig
heeft u gezien
hoe iedereen van mij hield

de dokter herkent
in niets meer
de droeve man
die, die ochtend
in zijn spreekkamer zat

ach dokter
zegt Pagliacci
als de dokter er naar vraagt
dat waren slechts de zenuwen
die zijn nu weer over

u moet weten
vertrouw nooit een artiest
voordat hij op moet

2

een beeld van een dochter
is dit een theateervoorstelling

het hoofd van een man
het zou een theateervoorstelling zijn geweest

een beeld van een dochter
wanneer

het hoofd van een man
op het eind

een beeld van een dochter
en hoe begon het dan

het hoofd van een man
met een jonge vrouw
zo mooi als een engel
ik zou het met haar over het einde hebben gehad

een beeld van een dochter
het begint pas

het hoofd van een man

ik denk dat het belangrijk is
om het over het einde te hebben
gehad in ieder geval

een beeld van een dochter
hoe eindigt het dan

het hoofd van een man
ik weet het niet
ik zou
ik weet het niet
hebben gezegd

een beeld van een dochter
en daarvoor

het hoofd van een man
daarvoor zou zij gestorven zijn

een beeld van een dochter
dat lijkt me niks voor mij

het hoofd van een man
dat zou me verbazen

een beeld van een dochter
en jij?

het hoofd van een man
verscheurd
mijn hart zou verscheurd zijn
ontredderd

ik zou hebben geroepen
dat het niet mag
dat je me verkeerd hebt begrepen
dat ik het nooit zo heb bedoeld
dat ik het niet tegen jou had
ik had het niet tegen jou
ik had het tegen mezelf

je mag je niet met mij identificeren
dat is belangrijk
ik heb alleen mezelf
ik heb het alleen over mezelf

een beeld van een dochter
waarom heb je haar niet gered

het hoofd van een man
ik zou het hebben geprobeerd
ik zou alles hebben geprobeerd
ik zou hebben gezegd
geschreeuwd
dat je champagne bent
Parijs

dat jij het bent
die de wereld de moeite waard maakt
mijn wereld
dat je niet meer moet zoeken
omdat je er al bent
jij bent het
de wereld waarin ik wil wonen
maar als jij blijft zoeken
kan ik je nooit vinden
je moet stoppen met zoeken

een beeld van een dochter
waarom praat jij altijd over stoppen
over wat ik niet moet doen
ik zou het niet over stoppen willen hebben
gehad
alles moet nog beginnen.

het hoofd van een man
begin dan

een beeld van een dochter
ze kijkt naar Gordon, Jamie en Nigella
naar Jeroen en Piet
naar Hobbykoks en Masterchefs
ze kijkt het elke avond

ze volgt hoe er geproefd, gesabbeld wordt
geroken en gestreeld
hoe schone vorken
van dikke mannen
precieze hapjes samenstellen
hoe deskundige tongen
proberen te graven
in originele combinatiesmaken
in het geheugen
in hoe het moet
hoe bruine broden en boerenkolen
tot op de gram worden ontleed
op spitsvondigheid en smaakpalet
op bodemstructuur, op kleur
op saustextuur, op krokante korst
diep zoet, hemels lekker
volle room in gesmolten boter
gespateld door de hete jus van vleesragout

lichtjes gebrand met karamel
van hazelnoot en aardbeimousse
doorweekt in goddelijke wijn
met jonge peterselie
en een toets van wilde tijm
180 graden en dat voor drie uurtjes
rood van binnen
hard van buiten
beetje proeven
zachtjes kreunen
close-up van een mond
scheur de champignons
hak het malse vlees
snijd de roze zalm in mootjes
handvol basilicum zo uit de tuin
met buffelmozzarella en bakkersgist
kistjes met tomaten
zo sappig, zo stevig, zo zoet

kijk
kijk zegt de mannenstem
hoe mals, hoe sterk, hoe lekker
hoe puur genieten, hoe puur
hoe koeiendijen tot op het bot
beetje peper, puntje zout
toefje slagroom
pruimenbalsamico
virgine olie

gesteven eiwit

ze kijkt het elke nacht

ze ziet hoe dikke druppels vet langs mondhoeken

hoe vieze vingers kippen kluiven

hoe oude groentes langzaam garen

hoe taarten worden opgemaakt

hoe er gezweet, gevloekt, gegromd, gekreund

en doorgeslikt en uitgespuwd

en doorgeslikt en uitgekauwd

tegen de klok en voor de jury

voor de jury

ze kijkt het elke dag

huilmeisjes worden ze genoemd

op de zaal

brekebeentjes

niet levend en nog niet dood

aandachtszoeker, roept de klas

hoer, slet

bonenstaak, stokbrood

grasspriet, levend skelet

onzeker wichtje zegt haar moeder

probleemgeval

de bron van alle zorgen

al het kwaad

hoe mild nog
hoe verschrikkelijk mild is iedereen
in vergelijking haarzelf

iedereen wil een jury
iemand die zegt dit is goed
iemand anders
iemand anders die zegt
dit is exquisite, verrukkelijk
dit is een tien op tien
super zoet
alsof de perfecte lasagne al gemaakt is
en de jury de hogepriesters zijn
die vertellen wat we zelf niet kunnen proeven
als we het proberen
dus wat hebben we er dan eigenlijk aan

de 10 geboden van het koken
met al zijn zonden en zijn vetten
5 liter water op een dag
2 uur sporten voor het opstaan
2 uur sporten voor daarna
elke dag een half uur zwemmen
1 uur stappen
meer boeken lezen
naar de kapper gaan
investeren in jezelf

elke dag keek ze naar Jamie
naar Nigella, naar Jeroen

het hoofd van een man
ze kijkt de hele dag in de spiegel
maar heeft geen idee wie ze is
ze is Parijs
ze is champagne
ze is waarom ik hier wil zijn
ze ziet het niet
en heeft daarom steeds
een nieuwe spiegel nodig
die het dan tegen haar zegt
maar geloven doet ze het niet

een beeld van een dochter
ik geloof wel dat jij me champagne vindt

het hoofd van een man
ik moet haar bevestigen niet?
dat doe ik fout
ik moet haar zeggen dat ze middelmatig is
is het niet?
ze ziet bothed en denkt waarheid
ze ziet liefde en denkt leugen

een beeld van een dochter
u heeft geen idee wie ik ben

het hoofd van een man

ik vrees dat ik net hetzelfde wou gaan zeggen

de nakende ochtend
de ochtend is nog lang niet hier
wees niet zo bang
wat je hoorde was geen leeuwerik
maar het zingen van de nachtegaal
die zingt, zijn naam verraadt het al,
alleen 's nachts zijn lied
geloof me, lief,
het was echt een nachtegaal

en dan zegt hij dus
dat het volgens hem geen nachtegaal is
maar een leeuwerik
die juist 's ochtends zingt
de dageraad verraadt

hij zegt
kijk uit het raam, lief,
zie hoe het rode licht de ochtend kleurt
de kaarsen zijn hier opgebrand
de nacht is voorbij
de dag begint
of mooier
de ochtend komt er aan

klopt zo dadelijk op onze deur

en dan roept hij
ik moet gaan zodat ik blijf leven
de ochtend wordt mijn dood
hier blijven is mijn dood
dat weet je toch

en dan zegt zij
dat licht daar is niet de ochtend
of het ochtendgloren;
ik weet het zeker
het is, zo heb ik ooit gehoord,
een soort van meteor
die overdag het vuur zuigt uit de zon
en daarmee 's nachts de duisternis verlicht
zoiets
blijf toch nog even
in dit warme bed
je hoeft nog heus niet weg
ik heb je zoveel liever hier

en dan zegt hij
oké, oké
breng me maar ter dood, zegt hij dan zo
als ik daarmee een diepe wens vervul
van jou, die ik het liefste heb
zal ook ik gelukkig zijn

weliswaar dood, maar gelukkig

en dan trekt hij de dekens over hun hoofd

en zegt

ik wil liever blijven

dan dat ik ga

dus kom maar dood,

wees welkom in ons bed

en dan kust hij haar

en dan kust hij haar nog een keer

en nog een keer

heel lang

maar dan raakt Julia in paniek

want de kamer is nu echt super licht

en ze hoort steeds meer vogels fluiten

luister zegt ze

het is natuurlijk de leeuwerik die je hoort

die zijn plots zo valse noten zingt

men zegt dat hij verlichting brengt

in het overgaan van nacht naar dag

daarmee de scheiding

tussen slaap en waak verzacht

maar verlichting brengt hij niet

omdat ze mij hier houdt

jou verjaagt

ik die altijd bang was in het donker
vrees nu het licht

schiet op, ga weg, verdwijn
het wordt alsmaar lichter licht

en dan zegt Romeo
steeds lichter licht,
steeds zwarter zwart

en dan vertrekt hij
door het raam
en blijft Julia achter
ze sluit de luiken
kruipt terug in het veel te grote bed
met stenen in haar buik
ze denkt aan alle dingen
die ze hem niet heeft gezegd die nacht

een droom van een vrouw
zo zal het gaan
ik krijg een nieuwe vriend
jij een nieuwe vriendin
we eten samen met zijn vier
ik maak kalfsgebraad met kerstomaat
of kwarteleend met katenspek
dan pak ik het groot keukenmes
en snij mezelf
niet aan stukken
jij kijkt me vol trots aan
zegt dan liefdevol dat het toch fantastisch is
dat uiteindelijk
doordat wij zo volwassen
zo uiteindelijk toch alles weer goed
misschien zelfs beter
waarschijnlijk beter
omdat wij ook zulke goede mensen
omdat wij ook altijd eerlijk en oprecht

ik zwaai jullie uit
blijf achter met mijn nieuwe wij
hij zet klassiek op, vertelt een weetje
ruimt de tafel af, zegt iets over jou

iets liefs, wat ik nu niet van hem wil horen
ik ben moe, zeg ik, ik ga naar bed
terwijl hij nog de vaat in de machine zet
ik lees, maar knip het licht uit
als hij naar boven komt
slaap je al, zal hij vragen en ik zal zeggen
ik weet het niet

zo zal het gaan
ik zal wakker worden
met mijn nieuwe wij, alleener dan ooit met jou
zelfs toen we al niet meer spraken
niet meer vreeën
ik alleen jouw sokken waste
waar je je allang niet meer voor schaamde
niet probeerde te verbergen
alsof je het mij verweet
dat jij weer als een puber
je sperma niet aan een vrouw kon geven
maar aan pas gedragen sokken
smerig af moest vegen

dat we kinderen hadden
was blijkbaar geen reden om te blijven
ik maak het af, zei je
alsof we weer zestien waren
drie weken
niet dertig jaren samen waren

later dacht ik: er is een verschil
tussen iets en iemand afmaken
en ook: je maakt je er van af
omdat we nog niet bij het einde waren
we leefden toch nog gewoon
wij waren toch niet dood

je zei dat we geen leuke dingen
ooit meer deden
alsof dat iets is wat je mist
weet je nog, toen het begon, heb ik jou gezegd
twee weken in een huisje op een eiland
met vier flessen wijn
die na twee weken
nog steeds met zijn vieren waren
omdat wij al dronken van elkaar
twee weken lagen wij in bed
of hoogstens een paar meter daar vandaan
jij zei dat ik het verromantiseerde
maar ook ik was er toch zelf bij

het is toen we leuke dingen zijn gaan doen
dat ik je begon te missen
toen we zondags in bistros gingen brunchen
toen we wandelden in het bos
om nog samen te kunnen zijn

ik heb die zondagmiddagen nooit gemist

toen ook die weer voorbij zijn gegaan
omdat ze zelfs
toen we ze leefden
niet meer waren dan herinnering
aan hoe het was en wat we deden

het is niet dat ik je mis
het is meer dat ik alles kwijt ben
zonder jou, vooral mezelf,
niets meer heb om voor te leven
om door te leven
het is niet eens zozeer
dat ik je terug wil
maar ik wil zo terug
naar het begin
naar de toekomst
die we deelden
naar wat we samen droomden
als we samen sliepen

het wakkere weten
het is de merel die je wakker houdt
dat weet je
je weet het
een dagdier
verbannen naar de nacht
door de doorgedraaide stad
lichtvervuiling
klimaatverandering
niemand die het zeker weet
behalve dat het merels zijn
en dat het er meer en meer worden
elke nacht

de merel
traditionele zangvogel
uit de lijsterfamilie
met een spanwijdte tot 38 centimeter
in volledig zwarte vederdracht
in Engeland daarom simpelweg
blackbird genoemd
wat onder de vogels daar
voor een zekere animositeit zorgt
zeker bij de kraai, de kauw, de roek, de raaf

blackbird

wat ook de titel is van het bekende nummer van Paul McCartney
dat gaat over de burgerrechtenbeweging

in Amerika

waarin Paul McCartney,

niet te verwarren met de omstreden senator McCarthy

waarbij duidelijk geen n staat,

waar die bij McCartney

bij een correcte uitspraak wel

hoorbaar is

McCartney

die via de metafoor van de zingende merel

de negroïde vrouw

een hart onder de riem wou steken

take your broken wings and learn to fly

Amerika

we praten 1968

vijfenveertig jaar geleden inmiddels

twaalf jaar voordat John Lennon

die op 8 december

op zijn veertigste werd neergeschoten

door

hoe heet hij

Oswald

nee

dit moet je weten

met Salinger in zijn zak

Amerika geteisterd door rassenrellen
waarbij frappant aan die metafoor is
dat juist de vrouwtjesmerel
niet alleen niet zwart is
maar ook nooit, nooit
niet 's nachts, niet overdag
zingt
de vrouwtjesmerel is een wat saaie
bruinige vogel
het zijn de mannetjes die
perfect zwartgekleed
hun zangkunsten tonen
het nummer is
misschien bijna ondanks de tekst
dan ook vooral bekend geworden
door de zangerige melodielijne
en geïnspireerd zo niet geleend
van Johan Sebastian Bach
(1685 tot 1750)

Blackbird

het elfde nummer op het album The Beatles
een van de bekendste albums
of alba zoals je ook mag zeggen
van de gelijknamige band
en in de volksmond
ironisch genoeg in dit verband

The White Album genoemd
vanwege de kleur van de hoes
dat weet je

het nummer
voorafgaand aan Blackbird
en dat is ook enigszins ironisch
puur toeval natuurlijk
of misschien niet
dat weet ik niet
of misschien wel
dat weet ik niet
dat moet ik weten
is getiteld
I'm so tired

exact wat de merels
in onze steden
en in toenemende mate
zijn

de merel fluit
niet alleen
voor het eerst in de geschiedenis van hun soort
vanwege het gele mensenlicht
's nachts
ze zijn ook
en dat is tragischer

door hun nachtbraken
overdag nauwelijks iets waard
ze zijn uitgeput
en als ze slapen verkwikt de slaap hen niet

neveneffect daarvan
is dat de testosteronspiegel
van het mannetje
dramatisch is gestegen
wat een bijwerking zou kunnen zijn
van het feit
dat hij nu
vierentwintig uur per dag moet fluiten
waarmee hij het wijfje in verleiding brengt

het resultaat van dat vele testosteron
is dat hij veel te vroeg zijn pluimen verliest
en dit terwijl pronken met zijn pluimen
de enige andere methode is
om de wijfjespopulatie
tot copulatie te verleiden

al is er ondertussen
de natuur kennende
ongetwijfeld wel een wijfje
dat juist valt
op een oververmoeide
totaal gefrustreerde

gestreste
kale nachtfliiter

het hoofd van een man
eerste lezing
uit het boek Genesis

toen zij
bij het opkomen van de middagwind
de donder
god de heer
in de tuin hoorden klinken
verborgen de mens en zijn vrouw zich
voor god

maar god riep de mens
en vroeg hem
waar zijt gij

hij antwoordde
ik hoorde uw donder in de tuin
en toen werd ik bang
omdat ik naakt ben
daarom heb ik mij verborgen

maar god zei
wie heeft u verteld

dat gij naakt zijt
hebt ge soms gegeten
van de boom
die ik u verboden heb

de mens antwoordde
de vrouw
die gij mij als gezellin gegeven hebt
zij heeft mij van die boom gegeven
en toen heb ik gegeten

daarop vroeg god
aan de vrouw
hoe hebt gij dat kunnen doen

de vrouw zei
de slang
heeft mij verleid
en toen heb ik gegeten

god zei toen
tot de slang
omdat gij dit gedaan hebt
zijt gij vervloekt
onder alle tamme dieren
en onder alle wilde beesten
op uw buik zult ge kruipen
en stof zult ge vreten

alle dagen van uw leven
vijandschap sticht ik
tussen u en de vrouw
tussen uw kroost en het hare
het zal uw kop bedreigen
en gij zijn hiel

en tot de vrouw zei hij
zeer zwaar zal ik maken
de lasten van uw zwangerschap
met pijn zult gij kinderen baren
naar uw man
zal uw begeerte uitgaan
hoewel hij over u heerst

en tegen de man heeft hij gezegd
omdat gij hebt geluisterd
naar uw vrouw
en hebt gegeten van de boom
die ik u had verboden
zal de grond vervloekt zijn
omwille van u

zwoegend zult gij
van hem eten
alle dagen van uw leven
distels en doorns zal hij voortbrengen
met veldgewas moet gij u voeden

in het zweet zult gij werken
voor uw brood
tot gij terugkeert
naar de grond
waaruit gij zijt genomen
gij zijt stof
en tot stof
keert gij terug

en god maakte kleren van huiden
voor de mens en zijn vrouw
en hij deed hen die aan

de nakende ochtend
het is nog lang geen ochtend
tenminste niet hier
het is ergens ochtend nu
in Amerika denk ik
of nee
ja toch
of niet

het is nu hoe dan ook ergens ochtend
want de aarde draait zich naar de zon
en er weer van af
zodat dat moment
het aanbreken van de dag
een streep van bloedrode lucht
altijd aanwezig is
gestaag over de aarde trekt
zijn ondergang achterna
of andersom
de opkomst zijn ondergang achterna
opkomst
ondergang
opkomst
ondergang

het doodsverlangen
vannacht had ik een vreemde droom
dokter
of doen jullie daar niet meer aan
is dat uit de mode
niet meer tijdelijk waar

ik stond op de duikplank
zo'n hoge van tien meter
ik had het warm
nam een aanloop
zette me af
sprong
en op het moment dat ik in de lucht zweefde
wist ik
dat het zwembad leeg was
niet dat ik het zag
maar ik herinnerde me toen
dat ik het eerder had gezien
ik was het vergeten

nu is het te laat
ik val naar beneden
weet dat ik zal sterven

op de koude stenen zwembadvloer
ik blijf vallen
blijf maar vallen, vallen naar beneden

zo lang
dat ik uiteindelijk rustig word
zo rustig
dat ik uiteindelijk in slaap val
en ik droom
dat ik op een duikplank sta
een aanloop neem
me afzet
en zodra ik in de lucht ben me herinner
dat er geen water in het zwembad zit

ik val naar beneden
in een eindeloze diepte
raak niet de grond

ik val zo lang
dat ik uiteindelijk niet meer bang ben
in slaap val
droom
dat ik op een duikplank sta
een aanloop neem en me afzet
en bang ben
zo bang

en dan, na drie, vier keer dromen en vallen
weet ik dat ik droom
en probeer mezelf wakker te maken
weg uit deze nachtmerrie
ik probeer mezelf wakker te maken
word wakker, word nu alsjeblieft wakker

en op het moment dat het me lukt
en ik eindelijk wakker word
mijn ogen open doe
zie ik
dat ik zweef in de lucht
en val dan met mijn hoofd op de zwembadvloer

mijn schedel spat uiteen
wat ik zie
omdat ik daarboven in de lucht zweef
waarna ik direct val
met mijn hoofd op de zwembadvloer
wat ik zie
omdat ik in de lucht zweef
en dan nog en dan nog en nog

is het goed
dat ik vandaag een kwartiertje eerder stop
dokter

het hoofd van een man
tweede lezing
uit het boek Hooglied

wat ben je mooi
je ogen achter je sluier
zijn duiven
je lokken zijn als een kudde geiten
die omlaag komen van Gileads bergen
je tanden zijn als een kudde schapen
die pas geschoren
uit de wasplaats komen
twee aan twee
en geen enkele is alleen
je lippen zijn een lint van purper
je wangen achter je sluier
zijn als het hart van een granaatappel
je borsten zijn als twee welpen
de tweeling van een gazelle
weidend tussen de lelies
voordat de ochtendbries opsteekt
en de schaduwen wegvluchten
ga ik naar de mirreberg en de wierookheuvel
je bent volmaakt mooi

zonder enig gebrek

een droom van een vrouw
met de auto op vakantie
de M van McDonalds
langs de snelweg
allemaal minstens een Big Mac

zij was veertien
en wou in haar eentje eten
ze had geen trek
in niets of niemand niet

ze had bruine ogen
had toen al grote handen
een strakke buik
borstjes die op barsten stonden
jonge benen
gevulde wangen
smalle heupen
een perzikhuid

ze bleef een vlieggewicht
ook toen ze beter was en at
dus vloog ze door de lucht

het was dinsdagmiddag
niet 's nachts
niemand dronken
en ik werd dus gebeld
kritieke toestand
afscheid nemen
tijd verliezen
niemand die iets zeker wist
behalve ik
ik wist meteen
dit is het dus
omdat zij dus even
geen spiegelbeeld meer had
waardoor niemand
er iets aan kon doen
behalve ik misschien
die ooit koos voor haar
en haar leven gaf
en daarmee ook haar dood

want er is nu eenmaal
een dode hoek
een hoek die doden kan
waar ik geen rekening
mee had gehouden
waarin zij stond
wat zij niet wist
wat niemand wist

waardoor niemand er iets aan kon doen
dus vandaar

dat ze op weg was naar huis
omdat ze op school was geweest
omdat ze die ochtend op was gestaan
omdat ze door mij op aarde was gezet
vervolgens haar tanden had gepoetst
met mooie kleren aan, vers gedoucht
de dag weer goed was doorgekomen
dat deed er blijkbaar niet echt toe

ze had haar paper nog niet af
over Romeo en Julia
waar we over spraken
het weekend voordien
voorafgaand aan die dinsdag
toen we samen gingen eten
wat op zich al een wonder was
waar ze vier patatjes at
waarvan ze zag, dat ik het zag
er samen met mij trots op was

ze zei dat het geen onmogelijke
maar verboden liefde was

ze zagen elkaar
en waren direct verliefd

op mekaar
allebei

als dat onmogelijk was
zei ze
terwijl je vier patatjes at
hoe heet het dan
als de jongen op wie je verliefd zou zijn
je naam niet weet
je in de pauze niet ziet staan
als je uren moet zwoegen op onmogelijke sms-en
met precies de juiste woorden
die net genoeg aantrekken door af te stoten
als je duizenden facebookstatussen
zit te bedenken
maar, maar eentje post
in de hoop dat hij het ziet
jouw leven
dat klaarblijkelijk avontuurlijk is
en gezellig
daarom en dus
nu wel met het zijne wil delen
of nee
'bij het zijne wil optellen'
had ze gezegd

Romeo en Julia
zien elkaar

en kussen dan

en ik vroeg wat ik haar eigenlijk niet vragen wou
niet vragen mocht als moeder
maar nu zo blij ben dat ik het deed

ik vroeg: heb jij dat al gedaan
een kleine aarzeling voor ze besloot
dat ze het durfde
mij te vertrouwen
zoals toen ik haar nog dragen moest
niet zoals nu
waarin ze mij verdraagt
zoals je als zestienjarige jarige doet

niet echt zei ze
wat iets anders is dan echt niet

het hoofd van een man
derde lezing
uit het boek Prediker

alles heeft zijn tijd
er is een tijd om te baren
en een tijd om te sterven
tijd om te planten
tijd om te oogsten
tijd om te doden
tijd om te genezen
tijd om af te breken
tijd om op te bouwen
tijd om te huilen
tijd om te lachen
tijd om te rouwen
tijd om te dansen
een tijd om stenen weg te gooien
een tijd om stenen te verzamelen
tijd om te zoeken
tijd om te verliezen
tijd om te bewaren
tijd om weg te doen
tijd om te zwijgen

tijd om te spreken
tijd om lief te hebben
tijd om te haten
een tijd voor oorlog
een tijd voor vrede
ik kwam tot inzicht
dat aan alles wat god doet
niets valt toe te voegen
en niets kan eraf
wat zijn zal
is vroeger al geweest
wat is
was er tevoren al
god haalt wat voorbij is steeds weer terug

ik zei tegen mezelf
god geeft de mensen
wel een eigen plaats
maar laat ze toch merken
dat ze eigenlijk dieren zijn
want eenzelfde lot treft mens en dier
ze ademen beiden dezelfde lucht
beiden sterven dezelfde dood
de mens heeft dus niets voor
op het dier
wat ons rest is ijdelheid

het wakkere weten
in den beginne was er water
en in dat water was er niets
alleen na verloop van tijd
de groene bacterie
die het water leerde splitsen
watermoleculen in atomen sneed
de 2 H'tjes at hij op
de O, het zuurstof, scheet hij uit
en zo ontstond
alsnog
mogelijkheid tot leven

de O'tjes klonterden samen in de hemel
maakten de ozonlaag
waardoor de groene bacterie
samen met de krab
uit het water kwam
dat weet je
de groene bacterie kreeg een wortel
verpulverde daarmee stenen tot zand
werd daardoor zelf een plant
de plant werd voedsel
voor de dieren

ook dat is iets wat je weet

maar de plant wou meer

groter

sneller

alsmaar voort

planten

wou hij zich

hij ontwikkelde de bloem

om insecten te verleiden

naar hem toe te komen

zijn kelk leeg te zuigen

en de insecten verlangden

naar de bloemen

aten de nectar

zogen zich vol

levenskracht

gingen heen

en vermenigvuldigde

de bloemenplanten

de bloemenplanten winnen

maken dagelijks nieuwe dieren

de dieren worden groter

duizendpoten van twee meter lang

libelle's van een meter

en dan

het grootste dier
ooit op aarde
de dinosauriërs
tien keer zo groot als de olifant
levend in groepen van dertig giganten
die zoveel aten
dat de planten
hout moesten maken
om boom te worden
op te stijgen van de grond
die bomen wouden regen
werden regenwouden

er kwam evenwicht
bloemen in alle kleuren
dieren die niet meer ondergingen
dino's die gelukkig waren
het paradijs
live op tv

en dan
een heldere ster
een meteor
verschijnt aan het gewelf
stort neer
met een kracht van 1 miljard
keer

Hiroshima en Nagasaki

70 miljard ton puin spat op
met een snelheid die hitte wordt
2000 graden en alles was weer weg
alles was verbrand
er was weer
niets aan de hand

en dan komen de zaadjes
van de planten die zich verschuilden
onder de grond
waar de dino's niet op konden wachten
zij sterven uit
de zaadjes groeien op tot planten
met de bloemen die ze al hadden
maar ze komen sterker terug
de bloemen worden fruit
zodat de zaadjes zelf kunnen eten
waarmee ze de primaten maken
die het fruit konden smaken
waardoor ook wij hier nu kunnen zijn
dat weet je
maar daarvoor
was er eerst nog het gras
dat schamel leefde
onder de bomen die het licht verborgen
de grond donker maakte
te donker voor het gras

tot het gras
dat slechts kan leven door de droogte
zijn kansen zag
het ontbrandt door de bliksem
zette het bos in lichterlaaie
dompelde de groene planeet
in een roetzwarte periode
een bomen-apocalyps
waar alleen de grassen tegen konden
want zij hadden zaadjes
die schuilen in de grond
het gras had gewonnen
groeit nu overal

en één aap at van de appel
wandelt gehurkt op de savanne
maar ziet te weinig in de lente
en gaat staan

omdat er gras is
wordt er gras gegeten
door zoveel dieren
dat het gras te lijden heeft
dus het gras maakt een vliesje rond zijn zaden
silicium, dat later door dieren uitgescheten
de zeeën groener maakt
waardoor de haring kan eten
die op zijn beurt door de walvis wordt gesmaakt

maar op het land sterven de dieren
door dat vliesje dat de magen opensnijdt
behalve van hen met een plat gebit
dat weet je
en de natuur zei
laat er een gebit zijn
en er was een gebit
waardoor de apen konden malen
waardoor de mens geboren werd
die ook vandaag nog verder maalt
als hij niet kan slapen in zijn bed

een beeld van een dochter
haal de veertjes van de kwartel
snijd met een scherp mes
de vleugeltjes en pootjes
op de gewrichten
knip de kwartel doormidden
en maak ze schoon
doe in een platte schaal
wat port, knoflook, zout en peper
en een beetje notenolie

laat de kwartel rusten voor een nacht
draai af en toe even om
week de rozijnen in de port

dan op de avond zelf
doe over de kwartel zout en peper
pak ze in
in katenspek
leg de kwartel voorzichtig neer
in een ingevette ovenschaal
15 minuten
200 graden
voeg de port met de rozijnen toe

nog een kwartier in de oven
af en toe draaien
en serveer

het doodsverlangen
heel mijn leven wist ik
wat ik zou gaan doen
als ik nog een jaar te leven had
dat wist ik zo ontzettend goed
ik zou naar een eiland zijn gegaan
om de tijd te verlengen
door stil te staan
nog één keer proberen
mijn innerlijke stem uiterlijk te maken
dat boek te schrijven
wat maar niet lukt

en na drie weken schrijven
zou ik vragen
of ze langs zou komen
voor een week

het meisje van toen
de vrouw
van mijn door toeval niet geleefde leven
zij van wie ik altijd heb gedacht
als
het net iets anders was gegaan

ik niet links maar rechtsaf
mee naar haar huis was gegaan
dan
had ik wellicht met haar
zo vaak
groots en meeslepend
in de Ikea gestaan
dromen gedeeld, en waargemaakt

en ze zou komen, voor die week
want ik zou sterven
en dan maken de mensen tijd

koffie
een croissant
een wandeling op het strand
een oude port
één sigaret
en dan haar hand op mijn dij
ik mijn hand in haar nek
en dat we dan
misschien
alsnog
eindelijk
desondanks
naast elkaar zouden slapen
naakt zouden ontwaken

we zouden tijd hebben doorgebracht
om zonder gedachten aan andere levens
elkaar pas echt te zien
voor een week
wat genoeg zou zijn voor een leven
we hadden alleen maar nu gehad

zeven dagen, zes nachten
krachtiger dan een tetanusprik
die je hebt gehad en daarom niet meer hoeft
een week die je voortaan beschermen zou
tegen koude gedachten
donkere uren tijdens het wachten
tot je eindelijk in slaap valt
in je bed

en dan nog een keer een half jaar reizen
met mijn enige echte
daadwerkelijk geleefde leven
met haar
bij wie alle schakels juist hadden gestaan

wat op zich al een wonder is
met wie ik consequent kon kiezen
om samen verder te gaan

met haar
naar de bergen van Chili

de sterren in de woestijn
de toendra in de lente
de Serengeti
Rome, New York
Parijs

en op het eind van mijn stervensjaar
een feest met al mijn vrienden
van wie ik heb gehouden
en dan
blijven dromen
blijven spreken
blijven denken
blijven verder gaan
blijven plannen maken
blijven blijven
blijven dromen
nooit stoppen
niet stoppen
niet gaan slapen
blijven denken aan wat we samen zouden gaan
kunnen willen mogen hebben durven denken doen

ik wou dat ik zou kunnen blijven
zou kunnen blijven verder doen
voor de achttienjarige die ook ik ooit was
zou kunnen blijven verder doen
dat ik revanche kon nemen voor die jongen

zijn verlangens nu vervullen
zijn dorsten lessen
met z'n dromen vrijen
soms, in de ochtend
direct na het wakker worden
denk ik even dat het kan
zou kunnen
maar ik weet te weinig wie hij is
ik ben hem te veel vergeten
te weinig echt geweest
het schijnt dat hij soms niet aardig was
de jongen die ik was
dat zei één van de meisjes
die ik ooit eens belde

je rent en je rent en je rent maar door
totdat je 't niet meer volhoudt
dat dacht ik
je aan de noodrem trekt
gedwongen rust moet nemen
het leek me in de veiligheid van een theaterstoel
waarin ik zo vaak mijn leven overschouw
heerlijk om iets van overmacht te mogen voelen
een burn-out
een laatste jaar niet meer mee hoeven te doen
om maar te zwijgen over de egards
waarmee je dan eindelijk behandeld wordt door iedereen
de deuren die voor je open gaan

de magische woorden
laatste wens
zoveel sterker dan
'weet je wat ik misschien
ooit wel eens zou willen doen'

naïef
wellicht
alles wordt eens naïef
zolang je verder leeft

in plaats van naar een eiland te gaan
zat ik een jaar te wachten in de wachtkamer
tot ik naar binnen mocht om te spreken
in de spreekkamer
waar je altijd naakt
net niet schuldig bent
leg uw kleren daar maar neer
ga maar zitten op het bankje
trek uw broek af
laat me kijken
u heeft last van winderigheid

de dag dat ik hoorde waaraan ik zou sterven
en wanneer
nu een paar maand geleden
heb ik 2 uur in de file gestaan
3 dingen besloten

4 dingen voorgenomen
6 afspraken niet verzet
12 koppen koffie gedronken
allemaal zwart
en 's avonds geen dagelijkse whisky
want ik wist niet
of dat nog mocht

de nakende ochtend
ik wil licht zijn
niet meer hier bestaan
drijven in eeuwig wit
in veren van een zwaan

ik was in lapland
zonder jas
ik had het warm
keek om me heen
en zag niets

eindeloos
hemels niets
geen bed, geen kast,
geen tas, geen spijt,
een vlakte zonder iets

wit in tinten
waarvan ik niet wist
dat ze bestaan
en zo stil
zo stil
alles gedempt door een dons van wit

ik sta in het midden
van alles
met om me heen een horizon
zonder begin of eind
en alles even ver
waardoor ook ik
eeuwig word
wit

ik adem uit
baad in ezinnenmelk
omarm een doktersjas
streel haar huwelijksjurk
gesteven wit
als verse lakens
laat me vallen in de zoutwoestijn
waar ik ooit eerder was
waar je door het ontbreken van geluid
het bloed hoort pompen door je lijf
ik weet zeker
dat ik hier
ooit eerder was
en hoef nu nooit meer weg

ik sta in de sneeuw
getekend door een tekenaar
die niets laat zien

stijg dan op
en verdwijn
kijk naar beneden
en zie je staan

je kijkt naar mij
als naar een leeg papier
waarop alles mogelijk is

je kijkt naar mij
ziet hoe mijn bleek gelaat
wint aan kleur
maar verdwijnt in lijk
onder een laken
op een zwarte straat
terwijl het toch echt
nog middag was

je verdwijnt
in het gat in je gedachten
in wat er overblijft na een gedicht

je verdrinkt in tijd
rekt het moment uit tot nacht
tot levensvatbaarheid

je staat in de coulissen
het publiek schreeuwt

en jij bent je tekst kwijt
weet niets meer
behalve
dat een black-out
wit kan voelen

het hoofd van een man
mijn moeder is overleden
mijn vader was al langer dood

gek om toch nog wees te worden
al voelt het nu ik bijna zestig ben
eerder als gebiedende wijs
als opdracht voor mijn resterende dagen
wees

het verpleegtehuis belde me
een kwestie van leven of dood
of van iets anders

ze had op de parkeerplaats gestaan
raapte hondendrollen op
stopte die in haar damestasje
toen ze haar vroegen
waarom ze dat deed
zei ze
dat ze geen plastic zakjes bij zich had
dat haar hond al twintig jaar niet meer leefde
vond ze een minder groot probleem

nog niet dood
nauwelijks nog levend
ze was mij al kwijt
en ik haar daardoor voorgoed
zij mij gelukkig nog maar voor even
toen ze hier kwam was ze zichzelf al kwijt
er restte slechts reflexen
gewoontes, mechanismes
halve zinnen die ze ooit te veel
of juist te weinig zei
zinnen zonder ik
zonder bron
zonder reden
ze deden het onderscheid teniet
tussen de zieke, mijn moeder
en haar ziekte
de meeste ziektes
verteren slechts het lichaam
maar haar ziekte at haar zelf
langzaam op

ik borstel haar haar
wat ze me eindelijk toelaat
ik moet denken aan mijn dochter
hoe ik haar haar nooit
ik was haar oksels
haar oude vrouwen borsten
ze is definitief weg

maar hier gebleven
om met haar afscheid
mijn tijd te vullen
haar tijd
onze tijd
de tijd

in het begin was ze soms nog helder
keek ze ineens verschrikt op
alsof ze wakker werd
uit een kwade droom
waarna ze zich dan
begon af te vragen
of dit niet de droom was
waaruit ze ontwaken moest

vooral de nachten zijn ze onrustig
lastig ook
zegt de verpleegster
als jullie naar huis zijn
ik ben de enige die mijn moeder bezoekt
al weken
maar de verpleegsters
blijven me aanspreken met jullie
met mijn functie
ik ben familie
hoor bij alle andere 'familie'
de vragenstellers

de pottenkijkers
de achterblijvers
de medelevers
de nog-levenden

ze wil niet meer eten
de verpleegster zegt het
zonder zucht
maar ik hoor die wel

mijn moeder
het lastdier van de familie
is eindelijk zelf iemand tot last

doe het dan voor mij
vraag ik haar
eet nog wat
sterk nog één keer aan

nee zegt ze
plots helder
en weer mijn moeder
niet voor jou
voor niemand niet
dit doe ik nu
alleen voor mezelf

ze wil naar Petrus

haar lichaam leger dan haar hoofd

ik had mijn eigen huis verkocht
mijn spullen weggegeven
papieren weggegooid
ik wou vertrekken met één tas
met vijf boeken
weg zijn
eindelijk onzichtbaar

ik ging logeren in haar huis
het was er koud

haar bed stond in de living
een bijkomstigheid van ouder worden
de bovenkamer
raakt langzaam leeg

van een tot drie
zat ik bij mijn moeder
's avonds sliep ik terug
waar ik vroeger sliep
op zolder
het eiland van mijn jeugd
dat ik vergeten was

ik las mijn boeken
die daar nog stonden

Arendsoog en Pietje Puck

ik pakte toen een boek
waarvan ik niet wist dat ik het had
in de kaft stond geschreven
gefeliciteerd
je bent nu achttien
wat ooit waarschijnlijk echt zo was
ik had het zelf geschreven
waar ik me niks van herinnerde
werd dus bang
dat het ook bij mij begonnen was

ik las de eerste zin
van het oude boek
het geldt hier geen verhaal
van vervlogen tijden
alle verslagen dateren
uit de tegenwoordige tijd
zodat het geheugen niet kan dwalen
waarbij al het overbodige is weggelaten
zodat een geschiedenis
die eenvoudig een neerslag van feiten geeft
overblijft
hoe het komt
dat deze schrifturen
in deze volgorde zijn geplaatst
zal slechts door lezing duidelijk worden

het was het boek over de Graaf
over een vrouw die gebeten was
langzaam stierf
leger werd

haar man schrijft in zijn dagboek
zij die ik me herinnerde als kwikzilver
is nu alleen nog maar loom
zij die elk moment waarnam
om te schrijven
zet geen letter meer op papier
ze doet niets
en zelfs haar eetlust is ze verloren

ik slaap er slecht
in dat mausoleum van mijn jeugd
en als ik slaap verkwikt de slaap me niet

ik besluit zelf een dagboek bij te houden
zodat ik mijn gedachten ergens kan plaatsen
al is het maar in een schrift
op de eerste bladzijde schrijf ik
'mijn neerslag'
en ook 'verslagen'

het hoofd van een man
ik droomde vannacht weer, dokter

ik zat bij een stierengevecht
het was in Zuid-Spanje
het was er heet
de arena kolkte van de 20.000 man
die daar samen zaten te zweten
te zweren
een zwakke toreador
had het publiek niet op zijn hand
en iemand riep: leve de stier
iemand riep: dood de matador
als een traag naderende goederenwagon
hoorde je langzaam het gescandeer
voor de stier
blijf leven stier
blijf leven
dood de matador

en toen
toen was ik die matador
en stond ik in het midden van het zand
naakt

met een rode lap voor mijn geslacht
ik keek om me heen
er was geen stier te zien
20.000 man scandeerde voor de stier
ik stond daar in mijn eentje
in een woestijn
met een rode lap voor mijn geslacht
dood de matador

met mijn voet begon ik te schrijven
in het zand
maar waar ik een letter trok
groeide gras dat meteen vergeelde
toen ik vleugels kreeg
naar boven zweefde
en naar beneden keek
las ik wat ik schreef:
dood de metafoor

wat denkt u dat dat betekent
dokter

het hoofd van een man
dit zijn de mensen die ik zag –

een vrouw van zeventig
die omdat het dinsdag is
weer naar een begrafenis gaat
van iemand die ze niet kent
ze draagt een bontjas
en veel make-up

een meisje van vijftwintig
dat au zegt als je haar per ongeluk aanraakt
bij wie alles de druppel is
die haar laat overstromen
omdat ze vol zit
sinds ze negen was
geen vrienden had

laten wij huilen voor haar

een vrouw van dertig
die in haar hoofd
voortdurend
haar eigen naam hoort

als scheldwoord
als verwijt
als ze bijvoorbeeld iets laat vallen
en per ongeluk zichtbaar wordt
wat niet de bedoeling was
wat nooit de bedoeling was
waardoor ze voortdurend zichtbaar is
en ze voortdurend haar eigen naam hoort
als scheldwoord
als verwijt

laten wij huilen voor haar

een vrouw kijkt enkel tv
als ze in de fitnessruimte
op de hometrainer zit
zodat ze weet waarheen ze
waarom fietst

huil voor haar

een man in pak
staat bij de bushalte
en schreeuwt

huil voor hem

een buschauffeur zegt

ga je normaal doen
of blijf je buiten

huil voor hem

een man vraagt aan de dokter
hoe gaat het
omdat hij die vraag graag zelf wil krijgen

huil voor hem
dit zijn de dingen die ik hoorde –

de stilte van een kinderkamer zonder leven

de stilte van een dürümzaak vol tl-licht
zonder klanten
gekocht met geld
geleend uit marroko
door een man van veertig
met een buikje
als laatste kans
als strohalm om aan te grijpen

de stilte van een bergdal
zonder krekels
zonder mensen
zonder licht
waar een man sliep

met vijf boeken en een rugzak
omdat hij dacht dat hij weg wou zijn

huil voor hen

dit zijn de mensen over wie ik las –

een vrouw in de krant die zegt
de vraag ben ik wel gelukkig
is het perpetuum mobile
het eeuwig aandrijf wiel
van het ongeluk

huil voor haar

een man in de krant die zegt
mijn mooiste vakantie
was een week in Lapland
het vroom er 38 graden
en om vier uur viel de duisternis
ik ging niet sneeuwscooteren
ik maakte niets mee
maar genoot van de soorten wit
en van de leegte

huil voor hem

een man in de krant die zegt

ik zou graag
nog eens moe zijn
van fysieke arbeid
dat mijn lichaam
nog eens vermoeider is
dan mijn hoofd

huil voor hem

en ook las ik dit:
één op de drie mensen onder de dertig
heeft last van heftige stress
slapeloosheid of paniekaanvallen

huil

één op de acht mensen
tussen de vijftwintig en dertig
wordt gediagnosticeerd met een burn-out

huil

tussen 2000 en 2012
is er in totaal 1.5 miljoen
vierkante kilometer bos vergaan

huil

een publiek
zegt een man die er geld mee verdient
onthoudt gemiddeld niet meer dan 3 cijfers
ze lijken daarmee op een indianenstam
uit Zuid-Amerika
die een telsysteem heeft dat bestaat uit drie getallen
1, 2, meerdere

probeert u altijd in beelden te blijven spreken

huil voor hem

dit zijn de meisjes die ik niet kuste –

dit zijn de levens die ik niet heb geleid –

dit zijn de fouten die ik niet maakte –

huil dan toch

dit zijn de mensen die ik ben –

een Grieks koor met zelfmedelijden

een vrouw die haar kind verloor

een kind die zijn moeder verliest

er komt een oude moeder bij de dokter

een man die te vroeg stierf
dus dit is hoe het is

huil dan
huil voor mij

een dokter
die er niets aan kan doen
een man die zei
ik weet het niet
ik weet niets
omdat hij wist
ik hou niet van mijn vrouw
zoals ik van mijn vrouw zou willen houden

een man die zegt
ik weet niet of mijn dochter gelukkig is

een man die elke dag zegt
dat hij weggaat
omdat hij een reden zoekt om te blijven

een clown die niet meer op durft

het hoofd van een man
38 graden koorts had ze
kwikzilver was ze geweest
het enige metaal
dat vloeibaar is
bij kamertemperatuur

het stolt pas
bij min 38 graden
zoals op Lapland
dan treedt zijn rigor mortis in
wordt het witglanzend hard

er werd eens gedacht
dat je onsterfelijk zou worden van kwikzilver

de Chinese keizer Qin Shi Huangdi
eiste daarom kwik bij het ontbijt
en stierf na drie dagen
aan een overdosis

zoals ze in de jaren vijftig
nog sigaretten hadden tegen astma
ook dat wist iemand zeker

ik weet alles
werkelijk
alles
ieder feit
elke bijkomstigheid
dat wil zeggen
ik kan alles weten
waardoor weten
geen criterium meer is
zoals door de gedachte
'god is dood'
god gedachte werd
daarmee ontheiligd
niet meer goddelijk was
en dus stierf
zo kan ik alles weten

het hoofd van een man
wie komt mij
in mijn slechte slaap
bezoeken

alles kakelt
maar wie wil nog stil zitten op het nest
en eieren broeden

wat is een aap
voor een mens
waarom wil niemand niet zijn zoals ik
een beer onder beren
een vogel onder vogels

wat is het grootste dat we kunnen beleven
of is zien het zien van afgronden

waar is de waanzin
waarmee ieder moest worden ingeënt

sprak ik van liefde
wat is het zwaarst, o helden

wat wil ik toch in de hoogte
wat wil hij toch in de hoogte

maar u bloost
sprak ik onuitsprekelijke dingen
wat deed mij toch zo schrikken in mijn droom
dat ik wakker werd

waar is onschuld
waar is schoonheid

is de zee dan niet de pauw der pauwen

waarom sprak ik niet klaardere taal

waarvoor dan is het hoogste tijd
wat viel van de boze maan omlaag
in de voorbije nacht

wie draagt mijn as bergop

waarom nog ratelen, o ratelslangen
wat valt er nog te scheppen
als er een god bestaat

wie warmt me
wie heeft me lief

ving ooit een mens op hoge toppen vissen

wat doet mijn verstand ertoe

wat doet mijn geluk ertoe

wat doet mijn deugd ertoe

wat doet mijn rechtvaardigheid ertoe

wat doet mijn medelijden ertoe

stil is de bodem van de zee

wie had ooit gedacht dat zij grappige gedrochten

in zich bergt

wat is liefde

wat is schepping

wat is verlangen

wat is ster

wat is deze mens

wat is goed

wat is kuisheid

wat is de wraak op de getuige

wie is getuige

waarom blijft het zo lang nacht

met wie praat ik toch

wat kan mij het schelen

werd zojuist de wereld niet volmaakt

spin, waarom spin je
wil je bloed

wat is er geworden van de traan in mijn oog
wat is er geworden van het dons op mijn hart

ben ik een waarzegger
ben ik een dromer
ben ik een dronkenman
ben ik een dromenduider
ben ik een middernachtelijke klok
ben ik een druppel dauw
ben ik een zweem van eeuwigheid
schuimt dit alles dan niet dooreen
in mijn kruik
kan ik beter niet op stelten lopen

wat is dat toch, die wijsheid
is ze mooi

vrij waarvan
vrij waartoe

wat is op aarde de grootste zonde

moet men dan meteen vervloeken
waar men niet liefheeft
wie heeft hiertoe het hart

droomde ik soms
schrok ik wakker

mijn noodlot gunt me tijd
is het mij wellicht vergeten

vragen die Nietzsche zich stelt in zijn Zarathoestra
ik weet het
ik heb het opgezocht

ik weet alles
werkelijk
alles
ieder feit
elke bijkomstigheid
waar of niet
juist of onjuist

alleen een antwoord
blijf ik schuldig
op welke vraag dan ook

blijf ik schuldig
voor elke vraag dan ook

waar gaat het over
het gaat over

Dracula is een productie van De Tijd
de eerste voorstelling werd gespeeld op
6 februari 2014 in het Toneelhuis
in Antwerpen

door:

Lucas Vandervost, Cootje Veelenturf, Bien de Moor, Tanya Zabarylo,
Suzanne Grotenhuis,
Michael Vergauwen, Wim Danckaert en
Harald Austbø

www.detijd.be

De tekst van Dracula is tot stand gekomen door o.a. gesprekken met de acteurs en vooral met regisseur en hoofdrolspeler Lucas Vandervost

Deze uitgave is mogelijk gemaakt met financiële steun van De Taalunie

Freek Vielen (Utrecht, 1985) studeerde in 2007 af aan de opleiding Woordkunst van het Herman Teirlinck Instituut in Antwerpen. Na eerst als radiomaker te hebben gewerkt werkt hij nu voornamelijk in het theater als maker, speler, schrijver en regisseur bij onder andere Hof van Eede, De Tijd en *d e t h e a t e r m a k e r*. Samen met Rebekka de Wit, Suzanne Grotenhuis, Harald Austbø en Tom Struyf maakte hij Heimat. Ook is hij als docent verbonden aan de opleiding Woordkunst. Dracula won de Taalunie Toneelschrijfprijs 2014

www.freekvielen.nl

Toneelwerk

So it goes – 2014

Dracula – 2014

Liever niet – 2012

Stel je voor, ik zoek een staat – (mede-auteur) – 2011

Begin – 2008

Held met sjaal – 2007